

Αγίου Ανδρέου Κρήτης: Λόγος στην Ύψωση του Τιμίου Σταυρού

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Ἐορτάζουμε τήν πανήγυρι τοῦ Σταυροῦ, καί ὅλο τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καταφωτίζεται. Ἐορτάζουμε τήν πανήγυρι τοῦ Σταυροῦ, καί ὅλη ἡ οἰκουμένη φωταγωγεῖται καί γεμίζει μέ ἀκτῖνες θεϊκῆς χαρᾶς. Ἐορτάζουμε τήν πανήγυρι τοῦ Σταυροῦ, διά τοῦ ὁποίου τό σκοτάδι (τῆς ἁμαρτίας) ἐδιώχθη, καί ἦλθε τό φῶς (τῆς ἀρετῆς). Ἐορτάζουμε τήν πανήγυρι τοῦ Σταυροῦ, καί ὑψούμεθα πνευματικῶς μαζί μέ τόν Σταυρωθέντα Σωτῆρα μας, ἀφήνοντας κάτω τήν γῆ μέ τήν ἁμαρτία, διά νά κερδίσουμε τά ἄνω ἀγαθά. Ὑψώνεται ὁ Σταυρός, καί ὑψώνει μαζί του τήν ἀνθρωπότητα, πού λόγω τῆς ἁμαρτίας της, ἦταν πεσμένη κάτω. Ὑψώνεται ὁ Σταυρός, καί ταπεινώνει τήν αὐθάδη ἔπαρσι τῶν δαιμόνων. Ὑψοῦται ὁ Σταυρός, καί ἡ ἐναντία δύναμις τοῦ Πονηροῦ ὑποχωρεῖ καί ταπεινοῦται. Ὑψώνεται ὁ Σταυρός, καί συναθροίζεται τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὑψώνεται ὁ Σταυρός, καί αἱ πόλεις ἐορτάζουν πανηγυρικῶς· οἱ δέ λαοί προσφέρουν χαρούμενοι τάς ἀναιμάκτους θυσίας εἰς τόν Θεόν. Διότι καί μόνη ἡ μνήμη τοῦ Σταυροῦ εἶναι ὑπόθεσις μεγάλης χαρᾶς, καί ἀποδίωξις τῆς λύπης.

Ἀλλά καί τό νά βλέπη κανεῖς τό τύπον τοῦ Σταυροῦ, πόσον μεγάλο πρᾶγμα εἶναι! Διότι ἐκεῖνος πού βλέπει τόν Σταυρόν, γεμίζει ἀνδρείαν καί διώχνει τήν δειλίαν. Τόσο μεγάλο πρᾶγμα εἶναι ὁ Σταυρός! Καί αὐτός πού τόν κάνη κτῆμα του, θά ἔχη

ἀποκτήσει ἕνα θησαυρόν. Ἴσως νά νομίζετε ὅτι ὀνομάζω θησαυρό τόν χρυσόν, ἢ τά μαργαριτάρια, τούς βαρύτιμους Ἰνδικούς λίθους, διά τά ὁποῖα χαίρουν οἱ σαρκικοί ἄνθρωποι, ἀσχολούμενοι μέ τά μικρά καί ἀνάξια λόγου πράγματα. Ἐγώ ὁμως ὀνομάζω θησαυρόν –καί δικαίως– ἐκεῖνο τό ὠραιότατο καί πολύτιμο πρᾶγμα καί ὄνομα ἐπάνω στό ὁποῖο καί διά τοῦ ὁποίου, ἐπετεύχθη ὅλη ἡ ὑπόθεσις τῆς σωτηρίας μας. Διότι ἐάν δέν ὑπῆρχε ὁ Σταυρός, ὁ Χριστός δέν θά ἐσταυρώνετο. Ἐάν δέν ὑπῆρχε ὁ Σταυρός, ὁ Χριστός –ἡ ἀληθινή ζωή –δέν θά ἐκαρφώνετο ἐπάνω εἰς τό Ξύλον αὐτό· καί ἐάν δέν ἐκαρφώνετο δέν θά ἀνέβλυζον ἀπό τήν Πλευράν οἱ βρύσες τῆς ἀφθαρσίας «αἷμα καί ὕδωρ», τά ὁποῖα ἐστάθησαν καθάρσια ὅλου τοῦ κόσμου. Δέν θά ἐσχίζετο τό χειρόγραφο τῆς ἁμαρτίας· δέν θά εἴχαμε τήν πνευματική ἐλευθερία μας· οὔτε θά ἀπελαμβάναμε τό «ξύλον τῆς ζωῆς»· ὁ Παράδεισος δέν θά ἀνοιγόταν· ἡ «στρεφομένη φλογίνη ῥομφαία» δέν θά ἄφηνε ἐλεύθερη τήν εἴσοδο πρός τήν Ἑδέμ· οὔτε ὁ Ληστής θά εἰσήρχετο εἰς τόν Παράδεισον.

Διατί τά λέγω αὐτά; Ἐάν δέν ἦτο ὁ Σταυρός, δέν θά ἦρχετο ὁ Χριστός ἐπὶ τῆς γῆς· καί ἐάν ὁ Χριστός δέν ἦρχετο, δέν θά ὑπῆρχε ἡ Παρθένος. Καί ἐάν δέν ὑπῆρχε ἡ Παρθένος, οὔτε Γέννησις Χριστοῦ δευτέρα θά ὑφίστατο. Δέν θά συνανεστρέφετο ὁ Θεός ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους· δέν θά ὑπῆρχε τόκος, οὔτε φάτνη, οὔτε σπάργανα, οὔτε ὀκταήμερος περιτομή, οὔτε ὑποταγή εἰς τούς γονεῖς Του, οὔτε αὔξησις ἡλικίας, οὔτε αὔξησις σώματος, οὔτε φανέρωσις Αὐτοῦ, οὔτε βάπτισμα, οὔτε θαύματα, οὔτε ὁ προδότης Ἰούδας, οὔτε ἡ δίκη τοῦ Πιλάτου, οὔτε τό θράσος τῶν Ἰουδαίων πού ζητοῦσαν ἐπιμόνως νά σταυρώσουν τόν Ἀθῶν.

Καί ἐάν δέν ὑπῆρχε Σταυρός, δέν θά συνετρίβετο ὁ θάνατος, δέν θά ἐγυμνοῦτο ὁ ἄδης, δέν θά ἐνεκρώνετο τό πονηρό φίδι, ὁ διάβολος. Δι' αὐτό εἶναι πολύ μεγάλο καί τίμιο πρᾶγμα ὁ Σταυρός. Μεγάλο, διότι πάρα πολλά ἀγαθὰ καί εὐεργεσίαι ἐγέναν δι' αὐτοῦ. Τόσο πολλά, καθ' ὅσον καί τά θαύματα καί τά Πάθη τοῦ Χριστοῦ ὑπερνικοῦν κάθε δύναμι λόγου καί ἐκφράσεως. Εἶναι τίμιον ἐπίσης, διότι ὁ Σταυρός σημαίνει: Θεῖον Πάθος καί τρόπαιον. Πάθος, λόγω τοῦ ὅτι ὁ ἀπαθής Χριστός, ἐκουσίως ὑπέστη σταυρικόν θάνατον· τρόπαιον δέ, διότι ὁ διάβολος ἐτραυματίσθη διά τοῦ Σταυροῦ, καί μαζί του ἐνικήθη καί ὁ θάνατος. Συνετρίβησαν ἐπίσης αἱ πύλαι τοῦ ἄδου, καί τέλος, ὁ Σταυρός ἐγένε δι' ὅλον τόν κόσμον κοινή σωτηρία.

Ὁ Σταυρός εἶναι ἐλπίς τῶν Χριστιανῶν, σωτήρ τῶν ἀπεγνωσμένων, λιμάνι γι' αὐτούς πού εὐρίσκονται σέ δύσκολες βιωτικές περιστάσεις, ἰατρός γιά τούς ἀσθενεῖς· ἀπομακρύνει τά πάθη, δίδει τήν υἰεῖα, δίδει τήν ζωή στούς πνευματικά νεκρούς, καθοδηγεῖ πρός τήν εὐσέβεια, ἀποστομώνει τήν βλασφημία.

Ὁ Σταυρός εἶναι ὄπλο κατά τῶν ἐχθρῶν, πνευματική ῥάβδος διά τούς βασιλεῖς· τό κάλλος τοῦ βασιλικοῦ στέμματος· τύπος πού ἔχει ἕνα βαθύτερο πνευματικό νόημα,

ῥάβδος δυνάμεως, εἶναι τό στήριγμα τῆς Πίστεως, πνευματική βακτηρία γιά τά γηρατειά, ὁδηγός τῶν τυφλῶν, φῶς διά τούς ἐσκοτισμένους, παιδαγωγός τῶν ἀφρόνων, διδάσκαλος τῶν νηπίων, συντριβή τῆς ἁμαρτίας, φανέρωσις μετανοίας· ἀποτελεῖ ἐγγύησιν ἀρετῆς καί δικαιοσύνης.

Ὁ Σταυρός εἶναι σκάλα πού ἀνεβάζει εἰς τούς Οὐρανούς· ὁδός, πού ὁδηγεῖ πρὸς τήν ἀρετήν· εἶναι πρόξενος ζωῆς πνευματικῆς· κατάργησις τοῦ θανάτου, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν φθορά. Ἔχει τὴν δύναμιν νά σβῆσῃ τὴν φλόγα τῶν παθῶν καί τοῦ αἰωνίου πνευματικοῦ θανάτου· δίδει εἰς τὴν ψυχὴν τὴν παρρησία πρὸς τὸν Θεόν· εἶναι τό κλειδί διά τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Ὁ Σταυρός εἶναι φύλαξ κατὰ τὴν νύκτα, πύργος κατὰ τὴν ἡμέρα, χειραγωγός μέσα εἰς τό σκοτάδι, χαλινάρι σέ περιπτώσεις ὑπερβολικῆς χαρᾶς, ψυχαγωγός σέ περιστάσεις θλίψεων, συντελεῖ εἰς συμφιλίωσιν· εἶναι παρακλητικός, φιλικός, ὑπερασπιστής· μᾶς προφυλάττει καί μᾶς βοηθεῖ.

Ὁ Σταυρός εἶναι βοηθός εἰς τούς πειρασμούς μας, σωτὴρ εἰς τοὺς κινδύνους, παρήγορος εἰς τὰς θλίψεις, βοηθός εἰς τὰς ἀνάγκας, κυβερνήτης εἰς τὴν θάλασσαν, ἀνακούφισις εἰς τὰς συμφοράς. Ὁ Σταυρός φυλάσσει αὐτοὺς πού ἀναπαύονται τὴν νύκτα, ἀγρυπνεῖ μέ τούς ἀγρυπνοῦντας, βοηθᾷ τοὺς κουρασμένους.

Ὁ Σταυρός εἶναι ἐνδυνάμωσις τῶν ἐξηντλημένων καί ἀδυνάτων, ἀνάπαυσις τῶν κοπιώντων, τροφή τῶν πεινασμένων, ἰσχύς τῶν νηστευόντων, ἐκπαιδευτής τῶν ἀγωνιστῶν, σκέπη τῶν γυμνῶν, σύντροφος εἰς τὰς ὁδοιπορίας τῶν ξενιτευόντων.

Ὁ Σταυρός εἶναι σωφρονιστής τῶν πλουσίων, προνοητής διά τούς πτωχοὺς, προστάτης τῶν χηρῶν, ἀντιλήπτωρ τῶν ὀρφανῶν. Ὁ Σταυρός εἶναι τιμὴ διά τούς ἄρχοντας, δύναμις διά τούς βασιλεῖς, νίκη διά τούς στρατηγοὺς, δόξα διά τούς Ἱερεῖς· εἶναι ἐπίσης σύντροφος τῶν Παρθένων, σφραγίς, ἐπικύρωσις καί ἀσφάλεια τῆς ἀγνότητος, σύνδεσμος τῆς συζυγίας.

Ὁ Σταυρός εἶναι φύλαξ τῶν πόλεων, ἀσφάλεια τῶν σπιτιῶν, σύνδεσμος τῆς φιλίας, ὀχύρωμα κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἀντίπαλος τῶν πολεμίων, διώκτης τῶν παθῶν, σκόνταμα καί ἐμπόδιον τῶν βαρβάρων, βραβευτής τῆς εἰρήνης, συμφιλίωσις τοῦ κόσμου, κατάργησις τῶν ὀρίων, παροχὴ καί ἐξασφάλισις τῆς ἀγάπης, ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, βάθος τῆς γῆς, σύνθεσις ὅλης τῆς κτίσεως, τοῦ μήκους αὐτῆς πού βλέπουμε, καί τοῦ πλάτους τῆς οἰκουμένης· καί διά νά εἰπῶ μέ λίγα λόγια: ὁ Σταυρός εἶναι τό κεφάλαιον τῶν Ἀχράντων Παθῶν τοῦ Χριστοῦ, καί ἡ κορυφή τῶν θαυμάτων πού ἔγιναν δι' ἡμᾶς.

Ὄνομάζεται ἐπίσης δόξα Χριστοῦ καί ὕψος Χριστοῦ· ὁμοίως νοεῖται ὡς ποτήριον

ἐπιθυμητόν, καί συμπέρασμα τῶν Παθῶν τοῦ Χριστοῦ, τὰ ὁποῖα ὁ Κύριος ὑπέμεινε διὰ τήν σωτηρίαν μας. Ὅτι δέ ὁ Σταυρός εἶναι δόξα Χριστοῦ, ἤκουσε τόν ἴδιο νά τό λέγῃ· «Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου, καί ὁ Θεός ἐδοξάσθη ἐν Αὐτῷ»· καί πάλιν· «Δόξασόν με Σύ, Πάτερ, παρά σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρό τοῦ τόν κόσμον εἶναι παρά Σοί» καί πάλιν· «Πάτερ, δόξασόν Σου τό ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνή ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καί ἐδόξασα καί πάλιν δοξάσω». Δόξαν δέ ἐδῶ λέγει τάς μεταβολάς καί τήν συμπάθειαν τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, πού συνέβησαν τότε κατά τήν Σταύρωσιν τοῦ Κυρίου· διότι ἔπρεπε καί αὐτά τά κτίσματα νά συμμετάσχουν εἰς τό Πάθος τοῦ Κτίστου.

Ὅτι δέ, ὁ Σταυρός εἶναι καί ὕψος Χριστοῦ, ἤκουσε τί λέγει ὁ ἴδιος· «Κἀγώ ἐάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντα ἐλκύσω πρός ἐμαυτόν» τό ἴδιο λέγει καί ἄλλοῦ· «Καί καθώς Μωϋσῆς ὑψωσε τόν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τόν Υἱόν τοῦ ἀνθρώπου». Διατί; «Ἴνα πᾶς», λέγει, «ὁ πιστεύων εἰς Αὐτόν μή ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωήν αἰώνιον». Βλέπεις ὅτι ὁ Σταυρός εἶναι δόξα καί ὕψος τοῦ Χριστοῦ;

Θέλεις δέ, νά μάθῃς ὅτι ὅπου ὕψος, ἐκεῖ ἀκολουθεῖ καί δόξα; Ἄκουε τόν Δαυΐδ πού λέγει· «Ὑψώθητι ἐπὶ τούς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καί ἐπὶ πᾶσαν τήν γῆν ἡ δόξα Σου»· Ὅμοίως καί τόν Ἡσαΐα νά λέγῃ ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν ὑψωθήσομαι». Ἐπειδὴ λοιπόν, ὁ Σταυρός εἶναι ὕψος τοῦ Χριστοῦ, ὑψοῦται δέ σήμερα ὁ Σταυρός, ἀκόλουθον εἶναι νά δοξάζεται ὁ Χριστός.

Ὑψοῦται λοιπόν ὁ Σταυρός σήμερα, διὰ νά δοξασθῇ ὁ Χριστός. Δέν ὑψοῦται ὁ Χριστός, διὰ νά δοξασθῇ ὁ Σταυρός· ἀλλὰ ὑψοῦται ὁ Σταυρός, διὰ νά δοξασθῇ ὁ Χριστός. Δοξάζεται δέ ὁ Χριστός, διὰ νά ὑψώσῃ καί μᾶς μαζί μέ τόν ἑαυτόν Του. Ὑψώνεται λοιπόν ὁ Σταυρός, καί μαζί του ὑψώνει καί τό φρόνημα τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν. Δοξάζεται ὁ Χριστός, καί δοξάζει μαζί Του καί αὐτούς πού Τόν δοξάζουν. Ὑψοῦται ὁ Σταυρός, καί συντρίβει τήν ὑπερηφάνειαν τῶν δαιμόνων. Δοξάζεται ὁ Χριστός, καί ἐντροπιάζει τόν ἀρχέκακον διάβολον.

Ύψοῦται ὁ Σταυρός, καί ἀνορθώνει ἐκείνους πού καταπίπτουν. Δοξάζεται ὁ Χριστός, καί διαλύει τήν ἐντροπήν ἐκείνων πού ἔπесαν εἰς τήν ἁμαρτίαν. Ύψοῦται ὁ Σταυρός, καί γκρεμίζονται τά εἶδωλα. Δοξάζεται ὁ Χριστός, καί τραυματίζεται ὁ διάβολος. Ύψοῦται ὁ Σταυρός, ὅχι μόνον διότι ὑψώθη ὁ Χριστός ἐπάνω εἰς αὐτόν, ἀλλά διατί μέ τήν φανέρωσίν του, ἤλεγξε τήν μωρία καί τήν ὑπερηφάνεια τῶν Ἰουδαίων. Ἀπό ποῦ ἐφανερώθη; Ἀπό τά ἔγκατα τῆς γῆς. Πότε ἐφανερώθη; Εἰς τήν ἐποχὴν τῶν Βασιλέων πού ἐπίστευσαν εἰς τόν Χριστόν· ὅχι ὅπως μερικοὶ ἔπλασαν τάχα μέ τήν φαντασία τους, ἐξαπατῶντας τοὺς πολλοὺς μέ πιθανολογίας, ἀλλά μέ μίαν θείαν καί ἀπλὴν δύναμιν, μέ μίαν ὄντως ἐπινόησιν σταθερᾶς πίστεως· διότι ἐπρόκειτο διὰ Θεϊκόν Κειμήλιον.

Μετά δηλαδή τόν σταυρικόν θάνατον, ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου ἀνέστη τριήμερος· οἱ Ἰουδαῖοι λοιπόν γεμᾶτοι φθόνον, καί φοβούμενοι μήπως κάτι τι ἀπό τό σεπτόν καί μακάριον Πάθος διασωθῇ, καί γίνῃ διὰ μέν τοὺς Ἰουδαίους ἔλεγχος καί τιμωρία, διὰ δέ τοὺς πιστεύοντας εἰς τόν Χριστόν φυλακτήριον, ἔθαψαν μέσα εἰς τήν γῆν τόν θησαυρόν· ἐννοῶ τόν σταυρόν καί ὅλα τά σχετικά μέ αὐτόν: τοὺς Ἥλους, λέγω, τήν Λόγχην, καί τόν τίτλον τόν ὁποῖον ὁ Πιλᾶτος ἔγραψε καί ἐτοποθέτησε εἰς τόν Σταυρόν. Ἐπειτα ὅταν ὁ Θεός ἀνέθεσε τήν βασιλείαν καί ὅλην τήν Ρωμαϊκὴν διοίκησιν εἰς τοὺς Χριστιανούς, εὐδόκησε τότε νά μᾶς εὐεργετήσῃ μέσω μιᾶς Βασιλίδος εὐσεβοῦς γυναικός, πού εἶχε πράγματι βασιλικόν φρόνημα, ὅταν ὁ υἱός της ἦτο Βασιλεύς τῶν Χριστιανῶν.

Ἡ Βασιλομήτωρ αὐτὴ μέ θείαν σοφίαν, ἄλλοτε μέ βασιλική σοβαρότητα, ἄλλοτε μέ κολακεῖες, εἰς ὅλα ὅμως μέ βασιλική συμπεριφορά, κατῴρθωσε νά κάμψῃ τήν σκληρὰν καρδίαν τῶν Ἰουδαίων. Ἔτσι μέ αὐτὴν τήν ἀναζήτησιν καί σχεδόν χωρὶς κόπο, ἐφανερώθη ὁ κοινός αὐτός θησαυρός, πού γρήγορα ὁ Θεός ὡς δῶρον ἔδωσε πρὸς τήν Ἁγίαν αὐτὴν γυναῖκα. Αὐτόν λέγω τόν Τίμιον τοῦ Κυρίου Σταυρόν, ὁ ὁποῖος σήμερα ὑψοῦται εἰς ὅλον τόν κόσμον, μαζί μέ ὅλα ἐκεῖνα πού συνετέλεσαν εἰς τήν οἰκονομίαν τοῦ μακαρίου καί σωτηρίου διὰ τόν κόσμον Θείου Πάθους.

Αὐτό λοιπόν ἐορτάζομε σήμερα· διὰ τοῦτο πανηγυρίζομεν· γιὰ τό ὅτι ἐφανερώθη σήμερα τό ἅγιον ἐκεῖνο Ἐύλον πού ἀπό παλαιὰ ἐκρύπτετο· γιὰ τό ὅτι ὁ κρυμμένος θησαυρός, ἔλαμπεν ὡσάν ἄλλος χρυσός μέσα ἀπὸ τά σπλάγχνα τῆς γῆς· γιὰ τό ὅτι ἀπεκαλύφθη τό μέχρι τώρα θαμένο ἐπίσημο λάβαρον τῆς Χριστιανωσύνης· γιὰ τό ὅτι ἡ ἀλαζονεία καί ἡ ἔπαρσις τῶν δαιμόνων ἠρέμησε, μέ τήν φανέρωσιν τοῦ Σταυροῦ· γιὰ τό ὅτι αὐτό πού ἀπὸ τήν φύσιν του εἶναι ξίφος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐφανερώθη μέσα ἀπὸ τήν γῆν· γιὰ τό ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔλαβε πάλιν τόν στολισμόν της· γιὰ τό ὅτι τήν «δραχμὴν» πού ἔχασε, τήν εὐρῆκαν οἱ Βασιλεῖς.

Αὐτός εἶναι ὁ Σταυρός τοῦ Κυρίου, τό Δεσποτικόν «σημεῖον», τό σωτήριον ὄπλον,

ή βασιλική δύναμις, τό τρόπαιον τῆς νίκης, τό σημεῖον διαχωρισμοῦ ἀλλά καί τῆς ἐνώσεως τῶν Οὐρανίων καί τῶν ἐπιγείων, ἡ νομοθεσία τῶν πιστῶν, ἡ κορυφή καί ὁ ἐπίλογος τῶν Ἀποστόλων, τό τηλεσκόπιο τῶν Προφητῶν, τό στεφάνι τῶν Μαρτύρων, ὁ ἀρράβων τῶν προσκυνούντων τόν Χριστόν.

Διότι ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ὁ Χριστός προσκυνεῖται· ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἐγνωρίσθη καί ἐπιστεύθη· ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ἡ Ἰουδαϊκή θρησκεία κατηργήθη, ἡ εἰδωλολατρεία ἔσβησε, ἡ Χριστιανική Πίστις καί ζωή ἀνέτειλε καί ἐπεκράτησε· ὁ ἀέρας ἡγιάσθη, ἡλευθερώθημεν ἀπό τās εἰδωλολατρικὰς θυσίας, ἐγεύθημεν τήν ἀναίμακτον λατρείαν. Ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ἔχομε ἀπαλαγῇ ἀπό τās δαιμονικάς ἀναθυμιάσεις· ἀντιθέτως, μπορούμε νά μετέχωμε πλέον τῆς Πνευματικῆς εὐωδίας τοῦ «κενωθέντος Μύρου». Ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, αἱ γεννήσεις καί καταγωγαί τῶν ψευδοθεῶν τῆς Μυθολογίας ἐξηφανίσθησαν. Ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ἐγνωρίσαμε τό μυστήριον τῆς θείας Πίστεώς μας· ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ἐμάθαμε ὅτι, ἡ ὑπεράρχιος ἀρχή, δηλαδή ὁ Θεός Λόγος, προῆλθε ἐκ τῆς προανάρχου ἀρχῆς, δηλαδή τόν Θεό Πατέρα, ἀχρόνως καί θεοπρεπῶς.

Ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ἔχομε διδαχθῇ τήν πίστιν εἰς Πατέρα, Υἱόν καί Ἅγιον Πνεῦμα, καί ἀπαλαχθήκαμε ἀπό τήν καταστρεπτική φθορά τῆς εἰδωλολατρικῆς ματαιολογίας καί φλυαρίας. Ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ἀπερρίψαμε τίς σκιές τῶν τυπικῶν συμβόλων, καί κατεφωτίσθημεν μέ τό φῶς τῆς ἀληθείας διὰ τῆς θείας Χάριτος. Ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, ὁ θάνατος ἔχει καταφρονηθῇ, οἱ δαίμονες ἔχουν σαστίσει, τά εἴδωλα συνετρίβησαν, αἱ θυσίαι τῶν ζώων ἔχουν ἐκλείψει, τά εἰδωλεῖα ἔχουν καταστραφῇ. Παντοῦ ὑπάρχουν Ἐκκλησίαι, ἱερά θυσιαστήρια, ψαλμωδίες, ἀγρυπνίες, θεολογικές διδασκαλίες, Βαπτίσματα, συμφιλιώσεις τῶν πιστῶν, θεία μελέτη καί γνῶσις τῶν Ἁγίων Γραφῶν, περιφρόνησις τῶν γηίνων, κτῆσις τῶν Οὐρανίων, ἔνωσις μέ τόν Θεόν. Καί διατί νά λέγω πολλά; Ἀπό τότε πού ἔχομε τόν Σταυρόν, οἱ ἄνθρωποι συμπολιτεύονται μέ τούς Ἀγγέλους, καί αὐτός ὁ Οὐρανός εἶναι πλέον προσιτός διὰ τούς ἐπιγείους· ὁ δέ Θεός, διὰ τῆς θείας Χάριτος καί ἐνεργείας Του, γίνεται πλέον μεθεκτός ἀπό τούς ἀνθρώπους.

Σταυροῦ προτύπωσις ἦτο καί ὁ Ἰσαάκ, ὁ ὁποῖος ἐφορτώθη τά ξύλα τῆς θυσίας, καί ἀκολουθοῦσε δρομαίως τόν πατέρα του, ὁ ὁποῖος βιαζόταν νά κάμῃ τήν θυσίαν. Σταυροῦ δύναμιν εἶχε ἐπίσης, ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως, ἡ ὁποία μετεβλήθη εἰς μέγαν ὄφιν καί μετεμόρφωσε τās ῥάβδους τῶν Αἰγυπτίων· καί ἄλλας ἀπό αὐτάς κατέπινε, ἄλλοτε πάλιν μετέβαλλε τό νερό τοῦ ποταμοῦ σέ αἶμα, διὰ νά μή μπορούν νά πίνουν νερό. Καί ἄλλοτε μέν, ἔβγαζε ἀπό τά νερά βατράχους, ἄλλοτε δέ, ἔρριπτε ἀκρίδας, σκνίπας καί σκότος βαθύ, καί ὅλας τās ἄλλας ἐκεῖνας

τιμωρίας τῶν Αἰγυπτίων. Σταυροῦ προτύπωσης ἦτο καί ἡ ἰδίᾳ αὐτή ράβδος τοῦ Μωϋσέως, ὅταν ἐσχίζετο ἡ Ἑρυθρά θάλασσα εἰς δύο μέρη καί ἐδημιουργοῦντο τά ὑδάτινα ἐκεῖνα τείχη διά νά περάσῃ αὐτός μαζί μέ τόν λαόν.

Σταυροῦ προτύπωσης ἐπίσης ἦσαν ὁ «στῦλος τοῦ πυρός» καί ὁ «στῦλος τῆς νεφέλης» διά τῶν ὁποίων ὠδηγοῦσε ὁ Θεός τούς περιπλανωμένους Ἰουδαίους, ὅταν ἔφυγαν ἀπό τήν Αἴγυπτον.

Σταυροῦ προτύπωσιν ἔκαμε καί αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Μωϋσῆς, ἐπάνω εἰς τό ὄρος ἔχοντας ὑψωμένα τά χέρια, ὅταν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἐπολέμει τούς ἀλλοφύλους Ἀμαληκίτας· καί ὁ μέν Μωϋσῆς ἐστηρίζετο ὑπό τοῦ Ἀαρών καί τοῦ Ὠρ, οἱ δέ Ἰησραηλῖται νικοῦσαν.

Σταυροῦ προτύπωσης ἦτο καί ἡ ράβδος πού ἐκτύπησε τήν πέτραν εἰς τήν ἔρημον καί ἀνέδειξε τήν ξηρά γῆν γεμάτην ἀπό τρεχούμενο νερό.

Εὐλογημένο αὐτό τό Ξύλον, διά τοῦ ὁποῖου εὐλογήθηκαν ὅλα τά ἔθνη. Εἶναι εὐλογημένο αὐτό τό Ξύλον, ἐπάνω εἰς τό ὅποιον ὁ Θεός Λόγος σωματικῶς ἐσταυρώθη! Ποιό πρᾶγμα θά μπορούσε νά εἶναι πιό θαυμαστό καί παράδοξον; Νά βλέπῃς δηλαδή ἕνα Θεόν νά σταυρώνεται, καί μάλιστα μαζί μέ ληστές; Εἶναι εὐλογημένο τό Ξύλο, διά τοῦ ὁποῖου ὁ Ληστής μπῆκε εἰς τόν Παράδεισον, καί ἡ γεῦσις τοῦ Ξύλου αὐτοῦ, ἀπεμάκρυνε τήν πικράν γεῦσιν (τῆς παρακοῆς καί τῆς ἁμαρτίας)· ποιό πρᾶγμα θά μπορούσε νά εἶναι πιό θαυμαστό ἀπό αὐτό; Διότι τόν Παράδεισον τόν ὅποιον ἔκλεισε ὁ Ἀδάμ μέ τήν πτῶσίν του, τοῦτον ἄνοιξε ὁ Ληστής μέ τήν μετάνοιάν του. Καί ἀπό ἐκεῖ πού ἐξωρίσθη ἐκεῖνος, ἐκεῖ ἐνεγράφη μόνιμος κάτοικος ἐτοῦτος. Πολύ καλή, ἐπιτυχημένη καί θαυμασία ἐναλλαγή! Ἐξῆλθε ὁ ἕνας κλέπτης καί εἰσῆλθε ὁ ἄλλος κλέπτης· ὁ πρῶτος, ἐπειδή ἔκαμε παράβασιν· ὁ δεύτερος, ἐπειδή μετενόησε. Ὁ ἕνας, ἐπειδή ὑπετάγη εἰς τόν διάβολον· ὁ ἄλλος, ἐπειδή ἐσταυρώθη μαζί μέ τόν Κτίστην.

Εὐλογημένο εἶναι τό Ξύλον, ἀπό τό ὅποιον κατεσκευάσθη ἡ νοητή κιβωτός τῆς Ἐκκλησίας, καί ἡ ὁποία ἔχει τήν δύναμιν νά διασώζῃ τόν κόσμον ἀπό τόν κατακλυσμόν τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι εὐλογημένο τό Ξύλον, ἀπό τό ὅποιον ἔφαγε ὁ Ληστής, καί ἡξιώθη τοῦ Παραδείσου τῆς τρυφῆς. Εὐλογημένο εἶναι τό Ξύλον, ἀπό τό ὅποιον ἐπειδή δέν ἔφαγε προηγουμένως ὁ Ἀδάμ, ἀντήλαξε τήν ζωήν μέ τόν θάνατον, προσκολληθεῖς πρός τό «ξύλον τῆς γνώσεως» μέ τήν αὐθάδη ἐκείνην γεῦσιν. Ἐπειτα ἀφοῦ ἔφαγε ἀντελήφθη τόν πλοῦτον του καί εὔρε τήν ἀποκατάστασίν του. Εἶναι εὐλογημένο τό Ξύλον, διά τοῦ ὁποῖου οἱ βασιλεῖς νικοῦν τούς ἐχθρούς, καί οἱ στρατηγοί προσφέρουν τά λάφυρα πού κέρδισαν, καί πλήθη στρατιωτῶν συλλαμβάνουν τούς βαρβάρους αἰχμαλώτους. Εἶναι εὐλογημένο τό Ξύλον, διά τοῦ ὁποῖου καταστρέφονται τά τόξα, καί οἱ ἀσπίδες γίνονται

παρανάλωμα τῆς φωτιᾶς. Εἶναι εὐλογημένο τό Ξύλον, διά τοῦ ὁποίου οἱ ὑπερήφανοι ἐχθροί λυγίζουν, ὑποκύπτουν καί ὑποχωροῦν· τρέπονται εἰς φυγὴν οἱ βάρβαροι καί φεύγουν οἱ Σκύθαι πανικόβλητοι «μηδενός διώκοντος».

Λοιπόν, ὑψώσατε σήμερα μαζί μου τὴν φωνήν, καί ἅς ἀπευθύνωμε μαζί μέ τὴν Ἁγία Γραφή, τά λόγια της, πρὸς τόν Θησαυρόν τοῦ Σταυροῦ. Καί Θησαυρόν τοῦ Σταυροῦ, ὀνομάζω τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ, τόν Χριστόν, πρὸς τόν Ὅποῖον πρέπει νά ἀπευθύνωμε τά λόγια μας λέγοντες: «Πάντα τά ἔθνη, ὅσα ἐποίησας, ἤξουσι καί προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν Σου, Κύριε, καί δοξάσουσι τό Ὄνομα Σου, ὅτι μέγας εἶ Σὺ καί ποιῶν θαυμάσια, Σὺ εἶ ὁ Θεός μόνος». Εἰς Αὐτόν ἀνήκει ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.